

Metod- och tabellbilaga

OLIKA VILLKOR FÖR ETABLERING

Lokala förutsättningar och stöd till unga som varken arbetar eller studerar

FOKUS 23

Innehållsförteckning

Tabeller	3
Metod	19
Enkätundersökning om kommuners arbete.....	19
Beskrivning av de kommundata som används i rapporten	20
Metodbeskrivning för regressioner i rapportens kapitel fem	23
Intervjustudien	25
Intervjuguide.....	27
Kommunenkät	31

Tabeller

Tabell 1 Andel unga som varken arbetar eller studerar 16–29 år för Sveriges kommuner, 2007, 2021 och förändring mellan år 2007 och 2021.

	2007	2021		Förändring mellan 2007 och 2021		
	Andel	Andel	Rangordning*	Rangordning**	Procentenheter	Procent
Stockholms län	9,61	8,00	13	-5	-1,61	-16,71
Upplands Väsby	9,47	9,55	219	-1	0,09	0,90
Vallentuna	7,33	7,65	98	31	0,31	4,28
Österåker	7,01	7,94	119	67	0,93	13,22
Värmdö	7,33	7,30	81	16	-0,03	-0,40
Järfälla	9,73	8,05	129	-99	-1,68	-17,30
Ekerö	7,23	7,79	107	45	0,55	7,66
Huddinge	11,13	8,49	152	-116	-2,65	-23,77
Botkyrka	13,92	10,39	252	-35	-3,54	-25,41
Salem	7,65	7,76	106	15	0,11	1,47
Haninge	10,63	8,71	164	-95	-1,92	-18,09
Tyresö	8,01	7,98	123	10	-0,03	-0,43
Upplands-Bro	10,09	9,31	209	-31	-0,78	-7,71
Nykvarn	6,94	6,78	60	13	-0,16	-2,33
Täby	7,50	5,84	15	-65	-1,66	-22,12
Danderyd	10,00	6,02	18	-220	-3,98	-39,84
Sollentuna	8,49	7,82	109	-37	-0,67	-7,91
Stockholm	9,47	7,68	101	-120	-1,79	-18,91
Södertälje	13,00	9,18	200	-85	-3,82	-29,39
Nacka	8,68	6,38	30	-134	-2,30	-26,54
Sundbyberg	9,34	7,37	85	-127	-1,97	-21,04
Solna	8,49	8,45	150	2	-0,04	-0,48
Lidingö	7,86	6,45	36	-71	-1,41	-17,91

Vaxholm	7,81	5,67	8	-96	-2,15	-27,47
Norrtälje	8,17	8,99	186	60	0,82	10,04
Sigtuna	9,95	11,24	272	37	1,29	12,94
Nynäshamn	9,94	9,25	208	-25	-0,69	-6,90
Uppsala län	7,20	7,02	5	0	-0,18	-2,54
Håbo	8,65	7,94	118	-42	-0,72	-8,27
Älvkarleby	9,00	9,71	224	31	0,71	7,87
Knivsta	6,87	5,14	2	-42	-1,72	-25,08
Heby	9,34	11,98	280	67	2,63	28,21
Tierp	9,31	9,19	201	-7	-0,12	-1,26
Uppsala	6,64	6,44	35	0	-0,21	-3,11
Enköping	8,64	8,66	161	2	0,02	0,23
Östhammar	6,87	7,33	83	38	0,46	6,67
Södermanlands län	9,84	9,03	20	0	-0,81	-8,24
Vingåker	10,54	10,58	255	-1	0,03	0,32
Gnesta	9,09	10,89	264	66	1,80	19,76
Nyköping	8,28	8,67	162	30	0,39	4,76
Oxelösund	10,19	8,59	159	-85	-1,59	-15,65
Flen	12,56	11,62	277	-5	-0,93	-7,42
Katrineholm	10,15	10,24	249	8	0,09	0,93
Eskilstuna	10,72	8,57	158	-102	-2,15	-20,05
Strängnäs	8,51	8,51	153	3	0,00	-0,04
Trosa	7,40	7,62	94	23	0,22	2,91
Östergötlands län	8,76	7,49	7	-6	-1,27	-14,53
Ödeshög	7,88	7,15	71	-38	-0,72	-9,20
Ydre	5,01	5,96	17	16	0,95	19,04
Kinda	6,77	9,05	195	157	2,29	33,78

Boxholm	8,93	8,15	136	-49	-0,78	-8,70
Åtvidaberg	7,89	8,34	144	33	0,45	5,69
Finspång	10,36	8,74	169	-82	-1,62	-15,63
Valdemarsvik	8,94	9,87	233	46	0,93	10,44
Linköping	7,39	6,59	48	-21	-0,80	-10,84
Norrköping	10,28	7,74	103	-145	-2,53	-24,63
Söderköping	8,54	8,53	155	1	-0,01	-0,08
Motala	10,35	9,34	210	-39	-1,01	-9,76
Vadstena	6,83	9,00	188	146	2,17	31,86
Mjölby	8,83	7,93	117	-60	-0,90	-10,17
Jönköpings län	6,46	7,23	6	5	0,77	11,92
Aneby	8,17	8,76	171	46	0,59	7,18
Gnosjö	5,59	6,94	64	58	1,35	24,10
Mullsjö	6,54	7,68	100	70	1,14	17,41
Habo	5,32	6,10	20	17	0,78	14,63
Gislaved	6,52	8,04	127	98	1,53	23,41
Vaggeryd	5,42	7,61	92	88	2,19	40,46
Jönköping	6,33	6,45	37	14	0,12	1,85
Nässjö	7,46	8,66	160	87	1,20	16,09
Värnamo	5,45	6,54	42	37	1,09	20,05
Sävsjö	6,90	8,21	139	93	1,31	19,03
Vetlanda	6,12	6,96	65	49	0,84	13,69
Eksjö	6,95	10,29	250	202	3,34	48,00
Tranås	8,82	9,01	191	16	0,19	2,14
Kronobergs län	6,61	7,49	8	6	0,88	13,30
Uppvidinge	8,42	7,94	120	-23	-0,47	-5,62
Lessebo	9,44	9,42	215	-3	-0,02	-0,25

Tingsryd	7,13	8,38	147	91	1,25	17,51
Alvesta	8,07	9,72	228	111	1,64	20,35
Älmhult	6,58	8,48	151	120	1,90	28,92
Markaryd	8,03	8,14	134	20	0,11	1,31
Växjö	6,01	6,56	45	32	0,55	9,14
Ljungby	5,81	8,33	141	132	2,52	43,46
Kalmar län	7,77	7,58	10	4	-0,19	-2,45
Högsby	7,28	7,75	104	41	0,46	6,35
Torsås	9,38	8,94	180	-35	-0,43	-4,64
Mörbylånga	7,10	7,53	89	35	0,43	6,06
Hultsfred	9,07	11,20	271	74	2,13	23,54
Mönsterås	7,65	8,75	170	78	1,10	14,40
Emmaboda	9,75	9,36	211	-18	-0,39	-3,98
Kalmar	6,98	6,46	39	-12	-0,52	-7,46
Nybro	8,66	10,03	240	79	1,38	15,88
Oskarshamn	6,73	7,04	69	32	0,31	4,58
Västervik	9,62	7,96	122	-103	-1,66	-17,24
Vimmerby	6,27	5,77	12	-8	-0,51	-8,13
Borgholm	8,06	7,87	112	-4	-0,19	-2,33
Gotlands län	8,54	7,63	12	3	-0,91	-10,65
Gotland	8,54	7,63	95	-58	-0,91	-10,65
Blekinge län	9,15	8,51	17	1	-0,64	-6,95
Olofström	8,12	11,52	276	155	3,40	41,85
Karlskrona	9,94	7,87	111	-123	-2,07	-20,86
Ronneby	9,43	9,72	227	10	0,29	3,08
Karlshamn	7,56	8,13	132	47	0,57	7,50
Sölvesborg	8,96	7,91	116	-74	-1,05	-11,67

Skåne län	9,83	9,13	21	2	-0,70	-7,17
Svalöv	9,69	8,72	168	-59	-0,97	-10,04
Staffanstorps	7,73	6,98	67	-32	-0,75	-9,71
Burlöv	11,66	11,39	274	-1	-0,27	-2,31
Vellinge	7,10	6,54	43	-10	-0,56	-7,82
Östra Göinge	9,64	10,86	262	36	1,22	12,62
Örkelljunga	9,44	9,21	203	-16	-0,24	-2,52
Bjuv	13,03	11,00	267	-19	-2,03	-15,57
Kävlinge	6,61	7,61	93	61	1,00	15,19
Lomma	6,15	5,33	4	-14	-0,82	-13,31
Svedala	7,19	6,74	57	-3	-0,44	-6,15
Skurup	10,17	8,72	166	-76	-1,45	-14,29
Sjöbo	11,20	9,03	193	-76	-2,18	-19,43
Hörby	9,04	9,71	225	29	0,67	7,40
Hör	9,84	8,72	167	-65	-1,12	-11,38
Tomelilla	8,40	9,71	226	84	1,31	15,60
Bromölla	8,29	9,95	236	103	1,65	19,93
Osby	8,49	9,55	220	73	1,06	12,51
Perstorp	12,25	13,64	287	9	1,39	11,32
Klippan	10,91	10,57	254	-9	-0,34	-3,10
Åstorp	12,39	11,70	279	-1	-0,69	-5,59
Båstad	8,68	9,37	212	47	0,69	7,95
Malmö	12,14	10,67	256	-21	-1,47	-12,08
Lund	5,87	6,42	33	22	0,55	9,29
Landskrona	14,09	10,17	247	-41	-3,91	-27,79
Helsingborg	10,03	8,96	183	-56	-1,07	-10,65
Höganäs	8,43	8,57	157	13	0,14	1,67

Eslöv	8,84	9,54	218	40	0,70	7,93
Ystad	8,37	6,38	29	-110	-1,99	-23,80
Trelleborg	10,21	9,67	222	-23	-0,54	-5,32
Kristianstad	9,19	8,98	185	-18	-0,21	-2,28
Simrishamn	8,77	10,04	242	69	1,27	14,50
Ängelholm	7,10	7,89	113	58	0,79	11,06
Hässleholm	10,56	9,82	231	-27	-0,74	-6,98
Hallands län	7,11	6,78	4	0	-0,33	-4,63
Hylte	8,95	11,32	273	84	2,36	26,40
Halmstad	7,49	7,16	72	-6	-0,33	-4,35
Laholm	9,41	8,83	176	-40	-0,59	-6,22
Falkenberg	7,46	8,34	143	69	0,87	11,72
Varberg	6,38	5,34	5	-21	-1,04	-16,26
Kungsbacka	5,82	5,27	3	-7	-0,55	-9,46
Västra Götalands län	8,34	7,56	9	1	-0,78	-9,40
Härryda	7,40	6,56	46	-24	-0,84	-11,30
Partille	7,79	7,89	114	12	0,11	1,38
Öckerö	6,38	6,08	19	-6	-0,30	-4,63
Stenungsund	6,62	6,62	50	16	0,00	0,04
Tjörn	6,34	7,18	73	49	0,84	13,17
Orust	6,50	7,23	76	48	0,72	11,15
Sotenäs	7,55	8,33	142	58	0,78	10,39
Munkedal	7,92	9,57	221	109	1,66	20,94
Tanum	8,04	6,38	31	-84	-1,66	-20,61
Dals-Ed	8,38	9,17	199	59	0,80	9,51
Färgelanda	10,45	11,11	269	14	0,66	6,29
Ale	7,64	8,05	130	40	0,41	5,32

Lerum	6,84	6,30	28	-15	-0,54	-7,92
Vårgårda	7,56	8,14	135	49	0,58	7,65
Bollebygd	6,66	6,72	55	19	0,06	0,94
Grästorps	9,10	7,38	86	-113	-1,72	-18,88
Essunga	7,63	12,52	285	196	4,89	64,02
Karlsborg	7,54	5,68	9	-74	-1,86	-24,63
Gullspång	10,90	11,43	275	13	0,53	4,85
Tranemo	6,80	6,54	41	1	-0,26	-3,81
Bengtsfors	8,23	9,20	202	73	0,98	11,88
Mellerud	11,35	11,14	270	-2	-0,22	-1,89
Lilla Edet	9,13	9,07	196	-5	-0,06	-0,62
Mark	7,81	8,05	128	25	0,24	3,06
Svenljunga	8,48	10,15	246	101	1,68	19,80
Herrljunga	7,60	9,01	190	103	1,40	18,47
Vara	8,68	9,40	213	50	0,72	8,35
Götene	6,14	9,42	216	199	3,28	53,33
Tibro	10,38	9,88	234	-19	-0,49	-4,76
Töreboda	9,00	8,96	181	-13	-0,05	-0,51
Göteborg	8,89	7,36	84	-98	-1,53	-17,25
Mölnadal	7,49	5,73	11	-65	-1,76	-23,48
Kungälv	6,44	5,70	10	-17	-0,74	-11,52
Lysekil	8,30	10,11	244	108	1,80	21,68
Uddevalla	8,71	8,70	163	-3	-0,02	-0,18
Strömstad	7,87	10,48	253	145	2,60	33,03
Vänersborg	9,11	9,22	206	6	0,12	1,27
Trollhättan	10,38	8,80	174	-78	-1,57	-15,14
Alingsås	8,30	7,26	78	-56	-1,04	-12,55

Borås	8,52	7,58	90	-61	-0,93	-10,97
Ulricehamn	7,76	7,79	108	7	0,04	0,45
Åmål	9,58	8,87	178	-46	-0,71	-7,41
Mariestad	6,79	6,42	32	-7	-0,37	-5,40
Lidköping	7,15	7,32	82	25	0,17	2,40
Skara	7,33	8,13	133	69	0,81	11,02
Skövde	6,96	6,46	38	-12	-0,51	-7,28
Hjo	8,72	8,00	125	-43	-0,73	-8,32
Tidaholm	7,72	9,00	189	91	1,28	16,56
Falköping	8,26	7,75	105	-25	-0,51	-6,16
Värmlands län	8,85	8,45	16	2	-0,40	-4,55
Kil	11,29	9,98	237	-34	-1,31	-11,60
Eda	11,53	16,68	289	15	5,15	44,65
Torsby	8,35	9,41	214	76	1,06	12,73
Storfors	12,66	10,91	265	-18	-1,75	-13,80
Hammarö	8,52	6,77	58	-94	-1,75	-20,56
Munkfors	12,79	12,08	282	-2	-0,71	-5,58
Forshaga	10,41	10,88	263	9	0,47	4,51
Grums	12,11	12,08	281	5	-0,03	-0,24
Årjäng	9,03	10,77	260	65	1,74	19,25
Sunne	7,67	7,59	91	-3	-0,08	-1,05
Karlstad	7,34	6,20	24	-44	-1,14	-15,54
Kristinehamn	10,24	10,75	259	13	0,50	4,92
Filipstad	11,39	10,74	258	-15	-0,64	-5,66
Hagfors	11,12	10,13	245	-22	-0,99	-8,88
Arvika	7,51	8,89	179	98	1,37	18,29
Säffle	10,35	10,20	248	-2	-0,15	-1,48

Örebro län	9,16	7,62	11	-6	-1,54	-16,77
Lekeberg	7,49	7,22	74	-3	-0,27	-3,63
Laxå	7,52	10,78	261	179	3,26	43,31
Hallsberg	9,32	8,97	184	-27	-0,35	-3,72
Degerfors	10,55	11,01	268	11	0,46	4,38
Hällefors	8,55	9,25	207	52	0,70	8,18
Ljusnarsberg	11,03	13,70	288	23	2,67	24,25
Örebro	8,99	6,87	62	-130	-2,12	-23,56
Kumla	9,13	9,00	187	-15	-0,13	-1,42
Askersund	7,82	7,23	77	-29	-0,59	-7,55
Karlskoga	9,96	7,82	110	-127	-2,14	-21,45
Nora	8,87	8,83	177	-3	-0,04	-0,47
Lindesberg	10,18	8,37	146	-97	-1,81	-17,82
Västmanlands län	10,03	8,65	18	-3	-1,37	-13,70
Skinnskatteberg	10,93	12,09	283	19	1,16	10,63
Surahammar	8,13	9,44	217	95	1,31	16,17
Kungsör	8,12	8,55	156	36	0,43	5,31
Hallstahammar	9,75	9,77	230	-1	0,01	0,12
Norberg	9,29	13,07	286	80	3,78	40,74
Västerås	9,95	7,90	115	-121	-2,05	-20,62
Sala	9,75	9,74	229	-1	-0,02	-0,16
Fagersta	9,35	12,33	284	70	2,98	31,91
Köping	11,22	8,71	165	-105	-2,51	-22,38
Arboga	12,44	9,02	192	-89	-3,42	-27,46
Dalarnas län	8,63	8,17	14	3	-0,47	-5,40
Vansbro	7,63	7,64	96	8	0,01	0,09
Malung-Sälén	7,17	7,64	97	39	0,47	6,60

Gagnef	5,66	7,28	80	73	1,62	28,63
Leksand	6,61	5,87	16	-17	-0,74	-11,21
Rättvik	8,74	8,01	126	-45	-0,73	-8,39
Orsa	8,50	9,21	204	55	0,71	8,32
Älvdalen	6,31	5,52	7	-15	-0,79	-12,53
Smedjebacken	9,26	8,33	140	-65	-0,93	-10,04
Mora	8,30	8,79	172	37	0,49	5,86
Falun	7,50	6,68	54	-25	-0,82	-10,90
Borlänge	11,04	9,05	194	-72	-1,99	-18,04
Säter	8,20	6,68	53	-74	-1,52	-18,49
Hedemora	8,93	9,16	198	12	0,23	2,56
Avesta	9,31	9,14	197	-13	-0,17	-1,79
Ludvika	9,30	10,74	257	50	1,43	15,42
Gävleborgs län	8,75	8,92	19	7	0,17	1,97
Ockelbo	8,13	7,47	88	-35	-0,66	-8,14
Hofors	8,63	10,38	251	93	1,76	20,39
Ovanåker	6,80	9,86	232	191	3,06	45,06
Nordanstig	8,72	9,69	223	56	0,97	11,13
Ljusdal	8,67	8,45	149	-13	-0,22	-2,59
Gävle	8,73	8,52	154	-15	-0,21	-2,35
Sandviken	8,89	8,81	175	-6	-0,08	-0,91
Söderhamn	9,22	10,05	243	39	0,83	8,98
Bollnäs	8,94	9,99	238	50	1,05	11,75
Hudiksvall	8,96	8,44	148	-43	-0,52	-5,77
Västernorrlands län	9,09	8,19	15	0	-0,90	-9,92
Ånge	8,11	9,22	205	86	1,11	13,70
Timrå	9,31	10,04	241	32	0,73	7,86

Härnösand	9,54	8,96	182	-40	-0,58	-6,05
Sundsvall	9,57	7,45	87	-136	-2,12	-22,15
Kramfors	10,74	10,96	266	5	0,22	2,07
Sollefteå	8,82	8,20	137	-37	-0,62	-7,01
Örnsköldsvik	7,68	7,69	102	6	0,01	0,14
Jämtlands län	7,91	6,58	2	-5	-1,34	-16,87
Ragunda	7,89	9,89	235	125	2,00	25,34
Bräcke	8,91	6,77	59	-125	-2,14	-23,99
Krokom	7,73	6,43	34	-66	-1,30	-16,87
Strömsund	8,76	7,95	121	-51	-0,81	-9,30
Åre	5,13	4,82	1	-1	-0,31	-6,00
Berg	7,49	7,14	70	-5	-0,34	-4,59
Härjedalen	7,45	5,77	13	-59	-1,68	-22,55
Östersund	8,27	6,60	49	-82	-1,67	-20,19
Västerbottens län	6,93	6,07	1	-2	-0,86	-12,47
Nordmaling	7,82	6,24	26	-79	-1,58	-20,19
Bjurholm	5,75	7,99	124	116	2,24	38,99
Vindeln	6,95	8,21	138	89	1,25	17,99
Robertsfors	6,17	6,63	51	32	0,46	7,42
Norsjö	8,86	6,17	22	-157	-2,69	-30,37
Malå	7,33	7,27	79	13	-0,06	-0,81
Storuman	7,67	6,65	52	-43	-1,03	-13,36
Sorsele	7,65	6,21	25	-68	-1,45	-18,88
Dorotea	6,04	6,55	44	30	0,51	8,39
Vännäs	7,22	6,25	27	-34	-0,97	-13,42
Vilhelmina	8,62	7,22	75	-82	-1,40	-16,20
Åsele	8,33	10,00	239	102	1,67	20,00

Umeå	6,05	5,43	6	-9	-0,63	-10,33
Lycksele	8,16	8,12	131	7	-0,04	-0,49
Skellefteå	8,39	6,74	56	-85	-1,65	-19,69
Norrbottens län	8,63	6,69	3	-7	-1,95	-22,56
Arvidsjaur	5,75	8,36	145	137	2,62	45,52
Arjeplog	6,29	6,98	66	45	0,69	10,95
Jokkmokk	8,21	6,58	47	-81	-1,63	-19,82
Övertorneå	8,56	6,87	61	-95	-1,69	-19,74
Kalix	8,74	7,66	99	-71	-1,08	-12,36
Övertorneå	12,35	6,19	23	-256	-6,17	-49,91
Pajala	5,94	8,33	142	130	2,40	40,40
Gällivare	8,83	6,16	21	-155	-2,67	-30,24
Älvsbyn	8,90	8,80	173	-10	-0,11	-1,19
Luleå	8,11	5,82	14	-104	-2,29	-28,22
Piteå	7,70	6,46	40	-57	-1,25	-16,16
Boden	10,25	7,02	68	-179	-3,23	-31,47
Haparanda	18,22	11,63	278	-11	-6,60	-36,20
Kiruna	7,17	6,93	63	4	-0,24	-3,33

Källa: MUCF:s bearbetningar av data från SCB.

Not: *Rangordning avser den plats (1 till 290) kommunen finns på när värdet för andelen unga som varken arbetar eller studerar rangordnas från det lägsta till det högsta bland Sveriges kommuner. Den kommun med lägst andel har värdet 1 och den med högst andel har värdet 290 i rangordningen. Eftersom två kommuner har identisk andel har de också samma rangordningsplats och därför är det ingen kommun som finns på plats 290 år 2021. Länen har rangordnats separat och rangordningen går från 1 till 21. **Ett negativt tal innebär att kommunen har klättrat i rangordningen och ett positivt tal betyder att kommunen tappat placeringar i rangordningslistan.

Tabell 2 Andel unga som varken arbetar eller studerar, efter ålder, kön och inrikes eller utrikes född, 2021. Medelvärde och olika spridningsmått för Sveriges kommuner.

	Medelvärde	Standard- avvikelse	Min	Max	P10	P90	P90/P10- kvot	Variations- koefficient
16–29 år								
Alla unga	8,5	1,8	4,8	16,7	6,4	10,8	1,7	20,8
Unga tjejer	8,4	2,1	4,5	17,2	5,9	11,1	1,9	24,9
Unga killar	8,5	1,8	4,7	16,2	6,2	10,9	1,7	20,8
Unga inrikes födda	7,2	1,7	3,0	13,2	5,0	9,4	1,9	23,5
Unga inrikes födda tjejer	6,8	1,9	2,6	14,3	4,4	9,2	2,1	28,8
Unga inrikes födda killar	7,6	1,8	2,6	13,7	5,2	9,9	1,9	23,8
Unga utrikes födda	13,4	3,2	6,0	33,8	9,7	17,1	1,8	23,6
Unga utrikes födda tjejer	15,7	4,2	5,3	35,7	11,1	21,1	1,9	26,9
Unga utrikes födda killar	11,7	3,4	3,4	31,9	7,6	15,7	2,1	29,2
16–19 år								
Alla unga	2,0	0,9	0,0	6,0	1,1	3,3	3,0	44,2
Unga tjejer	1,8	1,0	0,0	5,4	0,8	3,2	4,2	53,7
Unga killar	2,3	1,2	0,0	8,2	1,0	3,9	4,0	53,1
Unga inrikes födda	1,6	0,9	0,0	5,9	0,7	2,7	3,8	52,9
Unga inrikes födda tjejer	1,4	0,9	0,0	6,5	0,4	2,7	6,4	66,3
Unga inrikes födda killar	1,9	1,2	0,0	8,0	0,6	3,3	5,1	62,1
Unga utrikes födda	4,3	2,6	0,0	13,3	1,3	7,7	5,9	60,3
Unga utrikes födda tjejer	4,1	3,4	0,0	25,0	0,0	8,2	*	83,1
Unga utrikes födda killar	4,4	3,8	0,0	25,0	0,0	8,8	*	84,9
20–24 år								
Alla unga	10,4	2,6	3,7	19,6	7,0	13,7	2,0	24,8
Unga tjejer	10,2	3,2	1,8	20,4	6,2	14,7	2,4	30,8
Unga killar	10,5	2,8	4,3	21,1	7,2	13,9	1,9	26,3
Unga inrikes födda	9,4	2,7	2,5	18,6	5,9	12,9	2,2	28,6

Unga inrikes födda tjejer	8,6	3,0	1,9	17,2	4,7	12,7	2,7	35,2
Unga inrikes födda killar	10,2	3,1	2,4	22,8	6,5	14,0	2,2	30,9
Unga utrikes födda	13,6	4,3	3,4	35,6	8,6	18,9	2,2	31,5
Unga utrikes födda tjejer	16,9	7,2	0,0	50,0	9,6	25,4	2,6	42,6
Unga utrikes födda killar	11,7	4,6	0,0	33,3	6,5	17,0	2,6	39,5
25–29 år								
Alla unga	12,3	2,6	6,3	22,9	9,0	15,4	1,7	21,1
Unga tjejer	12,8	3,5	2,1	29,0	9,0	16,6	1,8	27,0
Unga killar	11,9	2,6	4,5	22,7	8,6	15,0	1,8	21,9
Unga inrikes födda	10,4	2,5	4,1	20,1	7,2	13,4	1,9	23,8
Unga inrikes födda tjejer	10,3	3,2	1,8	27,6	6,6	14,1	2,1	31,5
Unga inrikes födda killar	10,6	2,6	3,4	20,0	7,2	13,9	1,9	24,9
Unga utrikes födda	19,9	5,6	0,0	43,6	13,6	26,9	2,0	28,4
Unga utrikes födda tjejer	23,0	8,0	0,0	55,0	14,8	34,6	2,3	34,9
Unga utrikes födda killar	17,3	6,5	0,0	47,4	9,9	24,4	2,5	37,5

Källa: MUCF:s bearbetningar av data från SCB.

Not: *Då lägsta värdet är noll är det inte möjligt att beräkna kvoten.

Tabell 3 Korrelationer för rangordning av kommuners andel unga som varken arbetar eller studerar 16–29 år, 2007–2021. Korrelationskoefficienter.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2007	1														
2008	0,88*	1													
2009	0,79*	0,86*	1												
2010	0,79*	0,86*	0,91*	1											
2011	0,80*	0,84*	0,84*	0,90*	1										
2012	0,76*	0,81*	0,83*	0,86*	0,89*	1									
2013	0,73*	0,77*	0,80*	0,79*	0,83*	0,88*	1								
2014	0,70*	0,74*	0,79*	0,78*	0,82*	0,86*	0,91*	1							
2015	0,73*	0,76*	0,82*	0,80*	0,81*	0,84*	0,87*	0,92*	1						
2016	0,65*	0,68*	0,73*	0,73*	0,73*	0,77*	0,78*	0,83*	0,89*	1					
2017	0,64*	0,70*	0,72*	0,73*	0,74*	0,77*	0,76*	0,81*	0,84*	0,87*	1				
2018	0,67*	0,68*	0,71*	0,70*	0,74*	0,76*	0,78*	0,84*	0,85*	0,86*	0,89*	1			
2019	0,65*	0,67*	0,73*	0,72*	0,74*	0,76*	0,78*	0,82*	0,83*	0,84*	0,85*	0,91*	1		
2020	0,61*	0,62*	0,71*	0,68*	0,67*	0,71*	0,74*	0,77*	0,80*	0,79*	0,78*	0,84*	0,89*	1	
2021	0,64*	0,62*	0,71*	0,68*	0,68*	0,71*	0,73*	0,76*	0,77*	0,78*	0,78*	0,84*	0,87*	0,89*	1

Källa: MUCF:s bearbetningar av data från SCB.

Not: *Statistiskt signifikant på 95-procentsnivå.

Tabell 4 Kommuners strukturella förutsättningar, efter kvartiler för andelen unga som varken arbetar eller studerar 16–29 år, 2021. Medelvärden.

	Kvartil 1 4,8 – 7,2 %	Kvartil 2 7,2 – 8,3%	Kvartil 3 8,4 – 9,4%	Kvartil 4 9,5 – 16,7%
Befolkningsmängd	40 954	51 072	30 304	21 853
Andel storstäder och storstadsnära kommuner	23,3	22,2	9,6	8,3
Andel större städer och kommuner nära större stad	34,3	31,9	48,0	37,5
Andel mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	42,5	45,8	42,5	54,2
Andel utrikes födda killar	9,5	10,6	12,2	12,8
Andel utrikes födda tjejer	7,0	7,9	9,4	10,0
Andel inrikes födda killar	44,4	42,9	41,5	41,0
Andel Inrikes födda tjejer	39,2	38,7	36,9	36,3
Andel unga med ofullständig gymnasieexamen	6,2	7,4	8,0	9,5
Andel 16–29-åringar av befolkningen	1,9	1,4	0,9	0,6
Arbetslöshet	5,5	6,4	8,2	9,2
Andel födda utanför EU/EFTA	8,4	9,8	11,3	11,5
Andel nyanlända	5,2	5,8	6,5	6,9
Andel anställda inom ungdomsbranscher	14,8	14,4	13,3	13,2
Andel anställda i yrken med låga kvalifikationskrav	2,6	2,6	2,9	2,6
Antal läkare per 1000 invånare	3,4	3,2	3,1	3,1
Andel kommuner med gymnasieskola	86,3	87,5	90,4	81,9

Källa: Olika källor, se avsnittet "Beskrivning av de kommundata som används i rapporten" i denna bilaga.

Tabell 5 Regressionsresultat för hur samordnat stöd samvarierar med andelen unga som varken arbetar eller studerar 16–29 år i kommunen.

	Alla unga			Tjejer			Killar		
Har "en väg in"- verksamhet med samordnat stöd	-0.46* (0.18)	-0.84* (0.32)	-0.30 (0.23)	-0.46* (0.21)	-0.41 (0.34)	-0.41 (0.27)	-0.41 (0.21)	-1.15* (0.37)	-0.16 (0.27)
Finns politisk målsättning för hela målgruppen?	Ja/Nej	Ja	Nej	Ja/Nej	Ja	Nej	Ja/Nej	Ja	Nej
Antal kommuner	191	53	138	191	53	138	191	53	138
R ²	0.65	0.69	0.66	0.65	0.74	0.65	0.52	0.60	0.53

Källa: MUCF:s bearbetningar av data från SCB.

Not: Tabellen visar resultat från regressioner där den beroende variabeln är andelen unga som varken arbetar eller studerar 16–29 år i kommunen. I tabellen redovisas koefficienter (standardfel inom parantes). Alla regressioner inkluderar strukturella faktorer. * Estimatet är statistiskt signifikant på 95-procentsnivå.

Metod

I detta avsnitt beskrivs de undersökningar som ligger till grund för analyserna i rapporten. Först diskuteras MUCF:s enkätundersökning och de analyser som gjorts utifrån data på kommunnivå. Sedan beskrivs intervjustudien.

Enkätundersökning om kommuners arbete

För att kartlägga det arbete som bedrivs lokalt för att stötta unga som varken arbetar eller studerar genomförde MUCF en enkätstudie bland Sveriges kommuner mellan den 26 april och 2 juni 2023. Samråd med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) enligt SFS 1982:668 om statliga myndigheters inhämtande av uppgifter från näringsidkare och kommuner genomfördes för enkätstudien. Enkäten skickades ut via e-post och besvarades digitalt. E-postadresser till kommunerna hämtades från SKR:s intressentregister. I de instruktioner som bifogades med enkäten instruerades kommunerna att skicka enkäten vidare till kommunledningskontoret, eller motsvarande central förvaltning, för att avgöra var enkäten bäst besvaras. Vi uppmuntrade också till dialog mellan flera förvaltningar när enkäten besvarades. Enkäten finns i sin helhet sist i denna bilaga.

191 kommuner besvarade enkäten. Det motsvarar en svarsfrekvens på 66 procent. Den person som besvarade enkäten fick uppge var i kommunen deras tjänst är placerad. Vanligast är att de arbetar på en av kommunens förvaltningar (57 procent), medan 34 procent har en annan placering och 10 procent arbetar på kommunledningskontor eller motsvarande. Bland de som svarar annan placering förekommer svar som att de arbetar på en enhet inom en förvaltning, med KAA och som rektorer. 38 procent av de som besvarade enkäten är enhetschefer, 34 procent är tjänstepersoner, 3 procent är förvaltningschefer och 25 procent har en annan typ av tjänst. Bland de som svarar annan tjänst förekommer svar som att enkäten besvarades av flera personer eller av KAA-ansvarig, kurator, rektor, samordnare eller coach. 62 procent har samrått med andra i kommunen när de besvarade enkäten.

De kommuner som besvarade enkäten har i genomsnitt något lägre andel unga som varken arbetar eller studerar (8,3 procent) jämfört med de kommuner som valde att inte svara (8,8 procent), se tabell 6. Bortfallet i svar är störst bland mindre kommuner. Det framkommer av att det dels är en lägre andel av de kommuner som ingår i gruppen mindre städer, tätorter och landsbygdskommuner som svarat, dels att de kommuner som besvarade enkäten har större befolkning (genomsnitt 42 100 invånare) jämfört med de kommuner som inte besvarade den (genomsnitt 25 054 invånare).

Tabell 6 Beskrivning av kommuner utifrån om de besvarat MUCF:s enkät

	Har besvarat enkäten	Har inte besvarat enkäten	Alla kommuner
Andel unga som varken arbetar eller studerar	8,3	8,8	8,5
Antal (andel) mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	80 (42,1)	54 (54,0)	134 (46,2)
Antal (andel) större städer och kommuner nära större stad	76 (40,0)	34 (34,0)	110 (37,9)
Antal (andel) storstäder och storstadsnära kommuner	34 (17,9)	12 (12,0)	46 (15,9)
Befolkningsmängd	42 100	25 054	36 281
Antal kommuner	191	99	290

I enkäten har kommunerna i en avslutande fritextfråga getts möjlighet att kommentera om det finns frågor i enkäten som de upplevde var svåra att svara på eller lämna andra kommentarer. 65 kommuner har besvarat denna fråga. Av dessa har 16 kommuner svarat att de inte tyckte att enkäten var svår att besvara och 36 kommuner har upplevt att det varit svårt att besvara enkäten. 21 kommuner har beskrivit att det är svårt att svara för kommunen som helhet. Det kan exempelvis röra sig om att de enbart kan svara för delar av verksamheten (exempelvis unga i en viss ålder eller verksamhet kopplat till KAA). Sju kommuner har lyft att de hade önskat att det fanns fler svarsalternativ mellan ”i liten utsträckning” och ”i stor utsträckning”. Åtta kommuner har beskrivit att de på olika sätt upplevt frågorna som komplexa eller svåra att besvara.

Beskrivning av de kommundata som används i rapporten

I rapporten används uppgifter om **antal och andel unga som varken arbetar eller studerar** för samtliga Sveriges kommuner för åren 2007 till 2021. Statistiken finns uppdelad på juridiskt kön, ålder (16–19 år, 20–24 år och 25–29 år) och födelseland (inrikes eller utrikes född). Denna data sammanställs av SCB utifrån olika register hos SCB och Försäkringskassan och levereras årligen till MUCF och publiceras på sidan <https://www.mucf.se/verktyg/statistik-om-unga-som-varken-arbetar-eller-studerar>. Statistiken utgår från MUCF:s mått för unga som varken arbetar eller studerar där de utanför arbete och studier definieras som unga som är 16–29 år, som är folkbokförda i Sverige och som under ett kalenderår

- 1) inte haft inkomster över ett prisbasbelopp och
- 2) inte haft studiemedel, varit utbildningsregistrerade eller studerat vid SFI mer än 60 timmar.

I rapporten används flera variabler som mäter strukturella förutsättningar i kommunerna. Nedan redogörs för var dessa uppgifter hämtats ifrån.

Uppgift om **andel unga (16–24 år) som inte studerar och som saknar gymnasieutbildning** hämtas från MUCF:s statistiksida om unga https://www.ungidag.se/indikator/utbildning_och_larande/utan-gymnasieutbildning. Data kommer från Utbildningsregistret och Registret personer i utbildning och sammanställs av SCB. Uppgiften avser unga som inte studerar och inte har fullföljt en utbildning motsvarande minst 2-årig gymnasieutbildning. Även om det inte finns gymnasieutbildningar som är 2-åriga så räknas personer som inte fullföljt gymnasiet men som har gått två år i gymnasiet till denna nivå.

Flera variabler har hämtats från Kolada¹ (<https://kolada.se/>). **Andel nyanlända utrikes födda** av kommunens befolkning avser antal utrikes födda invånare 18–64 år med vistelsetid i Sverige 0–5 år efter att uppehållstillstånd beviljats som andel av den totala befolkningen 18–64 år i kommunen. Uppgifterna kommer från Registret över totalbefolkningen (RTB). **Andel utrikes födda med födelseland utanför EU/EFTA** avser antalet personer födda utomlands exklusive de som är födda i länder inom EU/EFTA som andel av kommunens invånare. Benämning på vad som avses som EU gäller den senaste konstellationen oavsett när nationen i fråga anslöts till EU. Uppgifterna kommer från RTB. **Antal läkare** avser antal regionanställda (månadsavlönade och timavlönade) icke specialistkompetenta eller specialistkompetenta läkare. I antalet inkluderas de som varit anställda eller har fått lön i november månad. Uppgiften kommer från SKR. Genom att använda uppgifter om regionens antal invånare² har vi beräknat **antal läkare per 1000 invånare**.

Uppgifter om **kommuntyp** utgår från SKR:s kommungruppsindelning³ I rapporten används både huvudgrupp (3 kategorier) och kommungrupp (9 kategorier), se tabell 7.

Uppgift om **andel inskrivna arbetslösa 16–64 år** kommer från Arbetsförmedlingen. Uppgiften avser årsgenomsnittet för inskrivna arbetslösa (öppet arbetslösa och program med aktivitetsstöd) som andel av den registerbaserade arbetskraften i åldrarna 16–64 år. Se <https://arbetsformedlingen.se/statistik/sok-statistik/tidigare-statistik>.

Tre variabler har hämtats från SCB:s statistikdatabas: kommunens befolkningsmängd, antal anställda i kommunen utifrån SSK (standard för svensk yrkesklassificering) och antal anställda i kommunen utifrån SNI (standard för svensk näringsgrensindelning). **Andel anställda inom ungdomsbranscher** avser andel av

¹ Detta är en öppen och kostnadsfri databas för kommuner och regioner. Den innehåller information om drygt 6 000 nyckeltal för kommuner eller regioner. Sidan tillhandahålls av Rådet för främjande av kommunala analyser som är en ideell förening med svenska staten och Sveriges Kommuner och Regioner som medlemmar.

² Regionens befolkningsmängd har genererats från de ingående kommunernas.

³ För en närmare beskrivning av indelningen se SKR (2023) *Kommungruppsindelning. Sveriges Kommuner och Regioners kommungruppsindelning 2023*. Stockholm: Sveriges kommuner och regioner.

kommunens anställda som arbetar inom handel eller hotell- och restaurangbranschen (SNI-kod G och I).⁴ SSYK är ett system för att gruppera individers yrken eller arbetsuppgifter. **Andel anställda inom yrken med låga kvalifikationskrav** avser antal anställda i yrken med SSYK3 mellan 900 och 933 (här ingår yrken med krav på kortare utbildning eller introduktion) som andel av antal anställda i samtliga yrken i kommunen.

Tabell 7 SKR:s kommungruppsindelning

Huvudgrupp	Kommungrupp	Kort definition
A. Storstäder och storstadsnära kommuner	A1. Storstäder	Minst 200 000 invånare i kommunens största tätort
	A2. Pendlingskommun nära storstad	Minst 40 procent utpendling till storstad eller storstadsnära kommun
B. Större städer och kommuner nära större stad	B3. Större stad	Mellan 40 000 och 200 000 invånare i kommunens största tätort
	B4. Pendlingskommun nära större stad	Minst 40 procent utpendling till större stad
	B5. Lägpendlingskommun nära större stad	Mellan 25 och 39 procent utpendling till större stad
C. Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	C6. Mindre stad/tätort	Minst 15 000 och mindre än 40 000 invånare i kommunens största tätort
	C7. Pendlingskommun nära mindre tätort	Minst 30 procent ut- eller inpendling till mindre stad/tätort
	C8. Landsbygdskommun	Mindre än 15 000 invånare i kommunens största tätort, lågt pendlingsmönster
	C9. Landsbygdskommun med besöksnäring	Landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, dvs. antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/hotell/ restaurang i förhållande till invånarantal

Källa: SKR (2023) Kommungruppsindelning. Sveriges Kommuner och Regioners kommungruppsindelning 2023. Stockholm: Sveriges kommuner och regioner.

Uppgifter om andel unga (16–29 år) av kommunens befolkning och andel av kommunens unga som tillhör olika undergrupper (inrikes födda killar, inrikes födda tjejer, utrikes födda killar och utrikes födda tjejer) kommer från SCB. Uppgifter om antal unga i olika undergrupper ingår i de data som MUCF årligen beställer från SCB för unga som varken arbetar eller studerar.

Uppgifter gällande **om det finns en gymnasieskola i kommunen** bygger på uppgifter från Skolverket och SCB. Data från Skolverket avser antal huvudmän som bedriver skolverksamhet i en kommun för läsåret

2015/16 till läsåret 2020/2021. Data från SCB avser antal skolenheter per kommun för åren 2008 till 2015. Utifrån uppgifterna framgår om det finns åtminstone en gymnasieskola i kommunen. Data har levererats till MUCF från respektive myndighet efter särskild förfrågan.

⁴ Detta följer Engdahl och Forslund (2016) *En förlorad generation? Om ungas etablering på arbetsmarknaden*. Uppsala: IFAU. Där det konstateras att handel samt hotell och restaurang är viktiga inkörsportar för unga på arbetsmarknaden.

Metodbeskrivning för regressioner i rapportens kapitel fem

I rapportens kapitel fem analyseras data om unga som varken arbetar eller studerar, kommuners strukturella förutsättningar och kommuners arbete genom en rad olika regressionsmodeller. I kapitlets första del skattas en modell där andelen unga som varken arbetar eller studerar i kommunen är den beroende variabeln och de oberoende variablerna består av en rad strukturella faktorer i kommunen. Modellen skattas separat för respektive år, 2008 till 2021. Anledningen till att år 2007 utesluts är att det saknas information om nyanlända och unga utan gymnasieutbildning samt årsgenomsnitt för inskrivna arbetslösa för året.⁵ Avgörande för vilka strukturella faktorer som inkluderas är dels att det inte får finnas för hög korrelation (att de mäter liknande saker) mellan de oberoende variablerna som inkluderas, dels att de variabler som ingår ska vara de som har en statistiskt säkerställd samvariation med andelen unga som varken arbetar eller studerar. Följande strukturella faktorer ingår i modellen:

- befolkningsmängd
- arbetslöshetsnivå
- andel anställda inom ungdomsbranscher
- andel anställda inom yrken med låga kvalifikationskrav
- andel utrikes födda med födelseland utanför EU/EFTA och andel som är nyanlända
- andel unga som inte studerar och som saknar gymnasieutbildning
- andel av ungdomspopulationen som är unga utrikes födda killar respektive utrikes födda tjejer
- om det finns en gymnasieskola i kommunen
- antal läkare per 100 invånare i regionen som kommunen tillhör.

De strukturella faktorer som uteslutits för att de är för högt korrelerade är kommungruppsindelningen som korrelerar med befolkningsmängd.⁶ Utifrån skattningarna av denna modell beräknas predikterade (skattade) värden för P10 och P90 för andelen unga som varken arbetar eller studerar i kommunen för respektive år. De predikterade värdena för P10 och P90 beskriver hur dessa två mått skulle sett ut om det inte funnits skillnader i kommunernas strukturella förutsättningar. Exempelvis om arbetslöshetsnivån är lika i alla kommuner.

I rapporten undersöks vilka av de variabler som mäter kommunernas arbete som samvarierar med andelen unga som varken arbetar eller studerar år 2021. Variabler för kommunernas arbete har skapats utifrån svaren

⁵ Andel nyanlända saknas även för åren 2008 och 2009, men har inkluderats trots detta eftersom det är en viktig variabel framför allt för perioden 2015–2017 då invandringen till Sverige ändrades kraftigt.

⁶ Även andelen av ungdomspopulationen som är inrikes födda killar respektive tjejer utesluts eftersom de inte kan inkluderas i modellen samtidigt som andelarna bland utrikes födda då andelarna summerar till 100 procent. En av variablerna kommer uteslutas per automatik på grund av perfekt kollinearitet.

på MUCF:s enkätundersökning om kommunernas arbete. Det är därför enbart de 191 kommuner som har besvarat enkäten som ingår i denna analys. Utifrån enkäten har 34 variabler skapats som fångar olika aspekter av kommunernas arbete för unga som är utanför arbete och studier. Merparten av variablerna är indikatorvariabler, det vill säga att de antar värdet ett för de kommuner som kryssat svarsalternativet och noll för övriga. Utifrån enkätfrågan om politiska målsättningar (se enkäten sist i denna bilaga) skapas indikatorer för om det finns politiska målsättningar för alla unga i målgruppen eller för en delgrupp (unga inom KAA, med försörjningsstöd eller som är arbetslösa). De två enkätfrågorna som berör "en väg in"-verksamheter används för att skapa olika variabler som mäter om det finns "en väg in"-verksamhet i kommunen samt till vilken målgrupp denna riktas och vilket stöd den erbjuder. Vidare mäter fyra olika variabler om kommunen svarat att de i stor utsträckning arbetar för att minska andelen unga som varken arbetar eller studerar i olika delgrupper. På samma sätt mäter 11 olika variabler om kommunen svarat att de i stor utsträckning samverkar med olika aktörer samt internt i kommunen. Slutligen skapas åtta variabler som fångar om kommunen i stor utsträckning upplever olika hinder. Alla regressioner skattas dels för alla kommuner, dels i två olika regressioner utifrån om kommuner som svarat att de har eller inte har politiska målsättningar för alla unga som varken arbetar eller studerar. I samtliga regressioner inkluderas strukturella faktorer (se punktlistan på föregående sida för uppgift om vilka).

För att studera hur kommunernas arbete i sin helhet förklarar den lokala variationen i andelen unga som varken arbetar eller studerar skattas en regression där andelen unga som varken arbetar eller studerar år 2021 är den beroende variabeln och alla variabler som mäter kommunens arbete inkluderas som oberoende variabler. Utifrån resultaten beräknas prediktioner för P10 och P90. Prediktionerna beskriver hur måtten skulle sett ut om det inte funnits skillnader i kommunernas arbete. Slutligen skattas samma regression, men med tillägget att också strukturella faktorer ingår. Prediktioner för P10 och P90 tas också fram utifrån denna regression. Dessa prediktioner tar hänsyn till skillnader i dels strukturella faktorer, dels kommunernas arbete.

Intervjustudien

Under våren 2023 genomförde MUCF intervjuer med företrädare för nio kommuner. Syftet med intervjuerna var att få en djupare förståelse för förutsättningarna för lokalt arbete med unga som varken arbetar eller studerar. Intervjuerna var av semi-strukturerad karaktär och utgick från en intervjuguide (se sid 27). Frågorna kretsade kring det lokala arbetet med målgruppen – organisation och ansvarsfördelning, verksamheter och satsningar samt samverkan. Även kommunernas bild av framgångsfaktorer – för samverkan och i arbetet med unga – och utmaningar utforskades under intervjuerna.

De intervjuade rekryterades genom riktade förfrågningar till kommuner som valdes ut utifrån ett antagande om att de skulle kunna dela med sig av framgångsfaktorer för lokalt arbete med unga som varken arbetar eller studerar. Kommunerna valdes ut utifrån en sammanvägd bedömning där vi tog hänsyn till en rad aspekter. Ett grundkriterium för att få en förfrågan att ingå var att MUCF hade anledning att tro att det i kommunen bedrivs ett aktivt arbete för att minska andelen unga som varken arbetar eller studerar och att kommunen kan dela med sig framgångsfaktorer i lokalt arbete. I denna del av urvalsarbetet togs hjälp av kollegor på myndigheten som genom MUCF:s pågående uppdrag att stödja aktörer som arbetar med unga som varken arbetar eller studerar⁷ har kännedom om lokalt arbete med målgruppen. De tog fram en lista på kommuner som uppfyllde grundkriteriet och därefter gjordes ett urval utifrån en ambition att inkludera kommuner med olika förutsättningar i olika delar av landet. Sammanlagt skickades förfrågningar till 19 kommuner. Tio av dessa kommuner tackade ja till att delta⁸, tre avböjde deltagande och sex svarade inte på förfrågan.

Mer information om de nio intervjuade kommunerna finns i tabell 8. Bland kommunerna finns sex av nio kommungrupper i SKR:s kommungruppsindelning representerade.⁹ Det finns även en spridning sett till befolkningens mängd – från drygt 15 500 invånare i den minsta kommunen till 357 000 i den största. Bland de intervjuade kommunerna finns vidare både de där andelen unga som varken arbetar eller studerar är lägre och högre än rikssnittet.

Fem av intervjuerna genomfördes på plats och fyra gjordes digitalt (via Zoom). I tre av kommunerna genomfördes även kompletterande intervjuer med verksamhetsansvariga och/eller verksamhetsbesök. Huvudintervjuerna i respektive kommun varierade mellan 90–120 minuter. Intervjuerna spelades in och transkriberades i efterhand. Vid intervjutillfället utgick samtalet från en intervjuguide. Denna innehöll ett antal övergripande frågor inom några breda temaområden. I de enskilda intervjuerna var frågorna i guiden

⁷ Uppdrag att stödja aktörer som arbetar med unga som varken arbetar eller studerar, U2018/00951/UF.

⁸ Men en av dessa resulterade inte i en intervju.

⁹ De grupper som saknas är B5 (Lågpendlingskommun nära större stad), C6 (Mindre stad/tätort) och C9 (Landsbygdskommun med besöksnäring).

en utgångspunkt för samtalet och en riktlinje för att fånga upp olika teman. Frågorna har däremot inte formulerats på exakt samma sätt och i samma ordning som i intervjuguiden.

Tabell 8 Information om kommuner som ingår i intervjustudien.

Kommun	Befolkningsmängd (31/12 2022)	Kommuntyp	Län	Andel uvas (2021)
Hammarö	16 820	Pendlingskommun nära större stad (B4)	Värmland	7,6
Helsingborg	150 975	Större stad (B3)	Skåne	9,2
Jönköping	145 114	Större stad (B3)	Jönköping	6,6
Malmö	357 377	Storstad (A1)	Skåne	11,2
Ronneby	29 169	Pendlingskommun nära mindre tätort (C7)	Blekinge	8,8
Sollefteå	18 667	Landsbygdskommun (C8)	Västernorrland	8,7
Umeå	132 235	Större stad (B3)	Västerbotten	6,0
Upplands Väsby	49 262	Pendlingskommun nära storstad (A2)	Stockholm	10,5
Vimmerby	15 557	Landsbygdskommun (C8)	Kalmar	5,4

Sammanlagt har 45 personer deltagit vid de olika intervjutillfällena. Antalet personer som blivit intervjuade i respektive kommun varierar mellan två och tio. De intervjuade har haft olika befattningar och tillhört olika förvaltningar/verksamhetsområden. Kommunerna har själva valt hur många och vilka som ska delta vid intervjutillfällena. När förfrågan skickades ut bad myndigheten om att få intervju ”personer som tillsammans kan ge en samlad bild av kommunens arbete” inom området. I förfrågan gavs även ett par exempel på vilka personer det skulle kunna handla om. Här nämndes ansvariga för KAA, vuxenutbildning, försörjningsstöd och arbetsmarknadspolitik. Utifrån förfrågan har kommunerna resonerat på olika sätt. I en del kommuner är det personal från den operativa verksamheten som blivit utvalda att delta i intervjun medan det i andra kommuner är enhetschefer och strateger. I en del kommuner har informanterna tillhört bägge kategorierna. I de flesta kommuner har det deltagit en representant för kommunens KAA-verksamhet och ofta även någon representant för arbetsmarknadsenhet eller motsvarande.

Intervjuerna har i linje med detta också haft delvis olika fokus och speglat olika delar och aspekter av verksamheten. I en del fall har vi fått en mer grundlig bild av verksamheter och arbetet med målgruppen medan vi i andra fall fått en förståelse för hur strategisk samverkan kring målgruppen är organiserad.

Intervjuguide

Är unga som varken arbetar eller studerar ett begrepp som används i den kommunala verksamheten i er kommun?

- Sedan hur länge? Hur introducerades begreppet?
- Vilka unga är det som avses?

Vilka grupper av unga som varken arbetar eller studerar anses vara kommunens ansvar?

- Finns det grupper av unga som varken arbetar eller studerar som inte anses vara kommunens ansvar, och som man inte arbetar med? Vems ansvar är dessa?

Strategiskt arbete

Har kommunen formulerat särskilda målsättningar eller tagit fram strategiska dokument som berör unga som varken arbetar eller studerar?

- Vilka? När togs de fram? Hur initierades arbetet?
- Hur länge har det förts strategiska diskussioner om målgruppen lokalt?
- Har det tagits fram kunskap om unga som varken arbetar eller studerar på lokal nivå?

Organisation

Hur är ansvaret för arbetet med unga som varken arbetar eller studerar fördelat i kommunen?

- Hur många förvaltningar har ansvarsområden eller bedriver verksamhet som berör målgruppen?
- Vilka ansvarsområden har respektive förvaltning?

- **Finns det särskilda ingångar eller enheter som unga som varken arbetar eller studerar kan söka sig till?**
 - Vilka unga riktar sig dessa till/vem kan söka stöd där?
 - Vilka former av insatser och stöd erbjuder dessa?
 - Vem ansvarar för och finansierar verksamheten?
 - Finns det framgångsfaktorer och utmaningar kopplat till sådan verksamhet?

Särskilda satsningar riktade till unga som varken arbetar eller studerar

Har kommunen gjort några särskilda satsningar eller insatser för att minska andelen unga som varken arbetar eller studerar? Det kan både handla om förebyggande insatser och insatser för att främja övergång till arbete eller studier.

- Vilka satsningar?
- Vem är målgrupp?
- Av vilket slag (egen/externfinansierade)?
- Vad var bakgrunden?

Bedriver kommunen idag någon del av verksamheten i form av externfinansierat projekt?

- Om ja; vad för sorts verksamhet och vem finansierar?
- Om nej; varför inte?
- Har kommunen tidigare erfarenhet av sådan verksamhet?
- Hur ser kommunen på externfinansierade projekt, vilka är för- och nackdelarna?
- Hur ser kommunen på möjligheterna att föra över till ordinarie verksamhet?

Samverkan

I vilken omfattning sker samverkan kring unga som varken arbetar eller studerar mellan kommunens förvaltningar?

- Vilka förvaltningar och/eller enheter deltar och under vilka former sker samverkan?
- Sedan hur länge?
- Hur upplever de att det fungerar?
- Vilka framgångsfaktorer och utmaningar har identifierats?

Vilket behov har er kommun att samverka med andra aktörer?

- Vilka aktörer och varför?

➤ I vilken omfattning samverkar kommunen med andra aktörer? (statliga myndigheter och regionen)?

- Med vilka myndigheter och under vilka former?
- Sedan hur länge?
- Hur fungerar det? Är samverkan på önskad nivå?
- Vilka framgångsfaktorer och utmaningar har identifierats?
- Hur ser man på arbetsdelningen mellan kommunen och Arbetsförmedlingen/Försäkringskassan?

➤ I vilken omfattning sker samverkan med civilsamhället?

- Med vilka organisationer och under vilka former?
- Kring vilka grupper av unga?
- Sedan hur länge?
- Hur fungerar det? Är samverkan på önskad nivå?
- Vilka framgångsfaktorer och utmaningar har identifierats?

Avslutande frågor

Utifrån er erfarenhet, vad finns det för framgångsfaktorer för att bedriva en bra verksamhet lokalt som minskar andelen unga som varken arbetar eller studerar?

Utifrån er erfarenhet, vad finns det för utmaningar och hinder för att minska andelen unga som varken arbetar eller studerar lokalt?

Vad skulle kunna göras för att förbättra förutsättningarna för kommuner att arbeta med unga som varken arbetar eller studerar?

Kommunenkät

1. Har er kommun nu gällande politiskt beslutade målsättningar om unga som varken arbetar eller studerar på kommunövergripande nivå eller på enskilda förvaltningar?

Flera svarsalternativ möjliga.

- Ja, för alla unga som varken arbetar eller studerar
- Ja, för de som är arbetslösa
- Ja, för de som har försörjningsstöd
- Ja, för de som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret
- Ja, för annan grupp, ange vilken/vilka: _____
- Nej
- Vet ej

2. Om ni har målsättningar beskriv gärna dessa närmare

3. Erbjuder er kommun unga som varken arbetar eller studerar tillgång till så kallad en väg in-verksamhet?

Med en väg in-verksamhet avses att unga får en gemensam ingång till stöd från olika aktörer.

- Ja, till alla unga som varken arbetar eller studerar
 - Ja, men endast till vissa unga, ange vilka: _____
 - Nej, inte idag men vi har tidigare haft sådan verksamhet
 - Nej, vi har aldrig haft sådan verksamhet
 - Vet ej
- } → Gå till fråga 4
} → Gå till fråga 5

4. Vilken typ av stöd erbjuder er kommuns en väg in-verksamhet?

Med en väg in-verksamhet avses att unga får en gemensam ingång till stöd från olika aktörer. Flera svarsalternativ möjliga.

- Stöd för unga att navigera och koordinera kontakter med olika *kommunala* verksamheter
- Stöd för unga att navigera och koordinera kontakter med *andra aktörer* (ex. Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, psykiatri)
- Tillgång till samordnat stöd från ett team med representanter från olika verksamheter, ange vilka: _____
- Annat stöd, ange: _____

5. Erbjuder er kommun förberedande stöd till unga som varken arbetar eller studerar som behöver göra stegförflyttningar för att på sikt närma sig arbete eller studier?

Med förberedande stöd avses olika former av hälsoinriktat och/eller socialt stöd.

- Ja
- Nej
- Vet ej

6. Har er kommun någon verksamhet som arbetar med unga som varken arbetar eller studerar som är över 20 år och inte omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret?

Med verksamhet avses att det finns en del av organisationen, ex. ett team eller enhet, som har i uppgift att arbeta med gruppen.

- Ja → Gå till fråga 7
- Nej
- Vet ej } → Gå till fråga 8

7. Under vilka former bedrivs kommunens verksamhet/er som riktar sig till unga som varken arbetar eller studerar som är över 20 år och inte omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret?

Flera svarsalternativ möjliga.

- Inom ramen för ordinarie verksamhet
- Inom ramen för egenfinansierat projekt
- Inom ramen för samordningsförbundets verksamhet
- Inom ramen för externfinansierat projekt, ange finansör: _____
- Annan form, ange: _____
- Vet ej

8. Bedriver er kommun uppsökande arbete mot unga som varken arbetar eller studerar som inte omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret?

- Ja
- Nej
- Vet ej

I enkätens resterande frågor avses hela gruppen unga som varken arbetar eller studerar, dvs. både de som omfattas och inte omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret.

9. I vilken utsträckning arbetar er kommun för att minska andelen unga som varken arbetar eller studerar i följande grupper?

	Inte alls	I liten utsträckning	I stor utsträckning	Vet ej
Unga nyanlända	☐	☐	☐	☐
Unga med psykisk ohälsa	☐	☐	☐	☐
Unga i samhällets vård*	☐	☐	☐	☐
Unga som har gått i anpassad gymnasieskola (tidigare gymnasiesärskola)	☐	☐	☐	☐

*Här avses unga som får/har fått vård enligt socialtjänstlagen eller lagen om vård av unga och är/har varit placerade utanför det egna hemmet ex. i hem för vård eller boende (HVB), familjehem, stödboende eller särskilda ungdomshem.

10. I vilken utsträckning samverkar olika förvaltningar/enheter i er kommun kring unga som varken arbetar eller studerar?

Inte alls	I liten utsträckning	I stor utsträckning	Vet ej
☐	☐	☐	☐

11. I vilken utsträckning samverkar er kommun med andra aktörer i frågor kring unga som varken arbetar eller studerar?

Här avses både samverkan som er kommun bedriver på kommunövergripande nivå och samverkan som enskilda verksamheter i kommunen bedriver.

	Inte alls	I liten utsträckning	I stor utsträckning	Vet ej
Arbetsförmedlingen	☐	☐	☐	☐
Försäkringskassan	☐	☐	☐	☐
Övriga statliga myndigheter	☐	☐	☐	☐
Studieförbund	☐	☐	☐	☐
Folkhögskolor	☐	☐	☐	☐
Övriga civilsamhällesaktörer (ex. föreningar, organisationer, religiösa församlingar)	☐	☐	☐	☐
BUP/vuxenpsykiatri	☐	☐	☐	☐
Övriga hälso- och sjukvården	☐	☐	☐	☐
Näringslivet/företag	☐	☐	☐	☐
Andra kommuner	☐	☐	☐	☐

12. Om ni svarat att ni samverkar med civilsamhällesaktörer, beskriv gärna på vilket sätt ni samverkar med dessa aktörer

13. Vilka är de största utmaningarna kopplade till samverkan kring unga som varken arbetar eller studerar i er kommun med externa aktörer?

14. I vilken utsträckning utgör följande hinder i er kommuns arbete för att minska andelen unga som varken arbetar eller studerar?

	Inte alls	I liten utsträckning	I stor utsträckning	Vet ej
Begränsad lokal arbetsmarknad	☐	☐	☐	☐
Begränsat utbud av utbildningar inom vissa områden	☐	☐	☐	☐
Begränsat utbud av utbildningar anpassade till målgruppens förutsättningar	☐	☐	☐	☐
Begränsad kunskap om lämpliga insatser för målgruppen	☐	☐	☐	☐
Bristande samverkan inom kommunen	☐	☐	☐	☐
Bristande samverkan med externa aktörer	☐	☐	☐	☐
Bristande kunskap i er kommun om målgruppen	☐	☐	☐	☐
Begränsade ekonomiska resurser i kommunen	☐	☐	☐	☐
Annat hinder, ange vilken/vilka: _____	☐	☐	☐	☐

15. Har ni erfarenheter från ert arbete med unga som varken arbetar eller studerar som ni tror kan vara värdefulla för andra kommuner att ta del av? Beskriv gärna lärdomar som ni vill dela med er av, exempelvis från projekt, särskilda satsningar och samarbeten.

Slutligen har vi några frågor om hur enkäten besvarats och om dig som besvarat enkäten.

16. Var i kommunen är din tjänst placerad?

- Kommunledningskontor eller motsvarande
- Förvaltningsnivå, ange vilken: _____
- Annan placering, ange vilken: _____

17. Vilken befattning har du?

- Förvaltningschef
- Enhetschef
- Tjänsteperson
- Annan, ange vilken: _____

18. Har du samrått med andra i kommunen för att besvara enkäten?

- Ja
- Nej

19. Finns det frågor i enkäten som du upplevde var svåra att svara på eller vill du kommentera något annat i enkäten?